

Colecția „NOI” este despre Casă, Pământ și Om; cuprinde cărți despre mediu și despre urma pe care o lăsăm *noi*.

Considerăm că impactul pe care o carte îl are asupra mediului înconjurător este la fel de important ca impactul ei asupra spiritului. La editarea fiecărei cărți, minimalizăm consumul de resurse naturale și alegem procesele de producție cele mai prietenoase cu natura.

Respectăm următoarele reguli:

🍃 Așezăm textul în pagină în așa fel încât producția să genereze minimum de deșeuri. Cele care apar, totuși, devin cărți poștale, carnețele sau se reciclează.

🍃 Tipărim pe carton și hârtie reciclate, certificate FSC la o tipografie cu certificări FSC și Imprim’Vert.

<http://www.cycluspaper.com/en/about-us/>

<http://www.artagrafica.ro/ro/certificari/imprimvert/>

🍃 Pentru fiecare carte tipărită, calculăm amprenta de CO₂ – cantitatea de dioxid de carbon emisă în atmosferă – care a rezultat în urma producției.

🍃 Pentru compensarea emisiilor de CO₂ plantăm copaci în cadrul proiectului *Kultivă!*

**Astfel, cărțile noastre nu devin copaci tăiați,
ci copaci plantați.**

GABRIEL PĂUN

HOMO SENTIENT

Editura Seneca

© Editura Seneca Lucius Annaeus, 2025

Redactor: Adina Dinițoiu
Coperta: Sasha Staicu
Coordonator: Anastasia Staicu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
PĂUN, GABRIEL

Homo sentient / Gabriel Păun. - București : Editura Seneca, 2025
ISBN 978-630-6672-21-9

575

Tipar: Imprimeria Arta Grafică

© Toate drepturile prezentei ediții sunt rezervate Editurii Seneca Lucius Annaeus. Nicio parte din această lucrare nu poate fi reprodusă, stocată sau transmisă sub indiferent ce formă fără acordul prealabil scris al editurii.

O carte ca un fluviu sau ca o explozie.
O carte pe care nu am putut-o lăsa din mana.
Explozie de informații din toate domeniile.
Mult curaj, multă trăire, multă durere, multă
speranță.
O carte-strigat de disperare "OAMENI BUNI,
sa nu lăsăm Planeta sa moara!"
O carte esențială, aș spune.
Va veți uimi, speria, intrista, bucura, revolta.
O carte cu poezie și revelații, cu multe întrebări
dar și cu răspunsuri.
Cartea aceasta te pune pe gânduri, te
îngrijorează dar îți da și curaj.
Intre copertile acestea se afla un Spirit, pe
numele lui pământesc Gabriel Păun, care a
înțeles, ca: suntem făcuți din praf de stele...dar a
înțeles și ca , în firul asta de praf care suntem, e
înghesuit întregul Univers.
A înțeles ca suntem legați între noi prin legături
nevăzute...
Dar peste înțelegere ...a conștientizat ca mai
presus de toate si in toate este Iubirea.
Deci: aveți în mână o minunata carte! O carte de
o sinceritate cuceritoare
Va poate deveni drum de conștientizare, popas
de reflecție, imbold spre acțiune.
Dumneavoastră veți hotărî cu ce veți rămâne
după lectura...
Eu am ramas cu o mare bucurie, aceea ca mai
exista oameni precum Gabriel Păun !
În paginile cărții veți descoperii și un Înger, pe
numele pământesc: "Silva"...și iar este vorba
despre IUBIRE!

OANA PELLEA

Cartea lui Gabriel Păun este, pur și simplu, cea mai inteligentă & informată pledoarie pentru uman pe care am citit-o vreodată. Pur și simplu nimeni n-a analizat mai extins natura noastră qua oameni în contextul actualei revoluții tehnologice, cea mai radicală din întreaga experiență a speciei. Iar rezultatul e impresionant. Gabriel Păun spune (lucru scandalos la prima vedere) că piramida antropică e un faliment moral și științific, că a plasa omul în vârful piramidei biologice e deopotrivă eronat & imoral. În pasul imediat următor, el ne explică cu o răbdare franciscană (e așadar o metodă mistică și în credința lui) cum poate fi salvat & upgradat tot setul de valori morale ale empatiei pe care l-am dezvoltat ca specie. Gabriel Păun nu e doar cea mai informată & convingătoare voce a speciei pe care o avem (în limba română, cel puțin): e și cea mai necesară.

RADU VANCU

INTRODUCERE

Mă întreb cum este posibil să știi aproape totul despre tot la 6 ani și mai nimic la 44? Să fii sigur la 6 ani că poți deveni orice îți dorești. Că nu îți stă nimic în cale și că toate opțiunile și ușile îți sunt deschise, toate. Nici măcar cerul nu este o limită. Și deodată, fără să îți dai seama, ceva se întâmplă. Un eveniment care te marchează fără ca ceilalți să observe sau să simtă ce ți se întâmplă pentru că sunt prea ocupați cu ei înșiși. Ceva care îți leagă aripile, te pune într-o colivie care devine întregul tău Univers. Ceva care îți pune ceață în ochi și nori în fața soarelui. Care îți ia aura și nu mai poți străluci cu puterea ta nativă. Și din acel moment ai început să trăiești într-un șablon pentru că așa ai decis, mai mult sau mai puțin conștient. La consolidarea acelui moment se adaugă, din păcate, arhitectura societății conduse oriunde în lume de un politic sofist, alterat care cultivă în conștiința colectivă spaima, insecuritatea, obediența, egoismul și divizarea ireversibilă.

Șablonul devine zona de confort care te va împiedica să îți exprimi cea mai înaltă versiune a propriului sine, să îți descoperi adevăratul tău dar, care te-ar putea face un om pe deplin fericit și care le-ar face bine și altora. Pentru că înainte de toate, cred că nimeni nu s-a născut să facă rău și că în fiecare sălășuiesc dorința și potențialul de face bine, mult bine. Îmi este greu să îmi imaginez că un nou-născut înconjurat de dragostea părinților și a celor care l-au adus pe lume va fi capabil să își facă rău lui însuși, semenilor și altor ființe. Dar îmi este ușor să îmi imaginez că pruncul va experimenta răul în multe forme mai devreme sau mai târziu, indiferent cât îl vor proteja sau educa părinții. Sau că o întâmplare, aparent banală, trecută neobservată de părinți îi va schimba viața pentru multă vreme sau chiar pentru totdeauna. Nu pentru că unele evenimente sunt mai importante și altele mai puțin. Ci pentru că momentul a fost atât de rezonant și de intens încât copilul a luat decizia să își fabrice un șablon și să intre în cușcă de aici înainte. Toate

experiențele anterioare vor deveni șablonul, cu bune și cu rele. Alte experiențe viitoare îl vor îmbogăți, fără doar și poate. Oamenii de care ne îndrăgostim, cu care ne împrietenim, colegii. Dar și oamenii pe care îi pierdem pe drum. Un film care ne marchează. O vacanță de neuitat. O tragedie. O nedreptate dar și gesturi de bunătate care ne topesc inimile și ne activează compasiunea, precum un pompier care a salvat în ultima clipă un animal dintr-o viitură. Sau un dialog intens cu un necunoscut alături de care ai călătorit preț de câteva ceasuri.

Nici eu nu am scăpat de cușcă. Mi s-a întâmplat când aveam numai șase ani, în doar trei pași. La vârsta aceea simțeam că totul era încă posibil, eram pasionat de natură, vreme și climă și îmi doream să devin climatolog. Pasiunea era una manifestată. M-a determinat să învăț să citesc de la cinci ani și să explorez lumea prin ceea ce aveam la îndemână: atlasul geografic al lumii și emisiunea "Teleenciclopedia". Aveam notițe zilnice, seturi de date proprii la care am adăugat știința existentă plus intuiția, pentru a realiza prognoze. Pentru că era o pasiune manifestată, am ajuns să fiu întrebat și de copii mai mari cum va fi vremea. Am fost chiar și bătut atunci când ploaia pe care am prognozat-o nu a fost anunțată și la TV și le-a stricat jocul cu mingea. După mijlocul anilor '80 am ajuns să mi se spună în cercurile mele chiar "Romica Jurcă", doamna aceea care prezintă vremea la TV încă de pe vremea lui Ceaușescu. Nu am pierdut niciun buletin meteo al ei. Mai puțin într-o seară de august când tata era bolnav și ceva nu m-a tras să las joaca și să merg în casă, deși toate gândurile mele erau la el. Dar la lăsarea întinericului, Vasile, cel mai mare dintre frații tatălui meu, a venit în curte după mine și m-a condus în casă. Când am intrat, am regăsit în micul apartament înghesuit cam tot familionul, care veghea la capul tatălui meu bolnav. Avea 41 de ani. Vasile mi-a spus cu blândețe că tata și-ar dori să îl pup de noapte bună. Am pășit timid în camera unde era tata. O atmosferă grea, tristă, miros de tămâie și puțină lumină doar de la lumânări. Tata a zâmbit cald când m-a văzut și cu greu mi-a întins mâna dreaptă. Nu am știut atunci că era pe morfină pentru a-i calma durerile. Instinctiv, nu i-am luat mâna și nici nu l-am pupat de noapte bună. M-am blocat. Am făcut un pas înapoi și am fugit. A fost ultima oară când l-am văzut și primul pas ferm către colivia mea. În aceeași seară, niște prieteni de familie din cartierul Băneasa din București au venit și m-au luat pe mine și pe fratele meu Adrian la ei acasă, unde am înnoptat.

Pasul doi spre colivie s-a întâmplat în dimineața următoare când am fost adus acasă. M-am bucurat de revenire pentru că am simțit un regret profund că nu l-am pupat și îmbrățișat pe tata de noapte bună, când mi-a întins mâna. Era un sentiment greu, care m-a măcinat în seara aceea, dar și zeci de ani după. La cum l-am lăsat, m-am gândit toată noaptea la ce o fi în sufletul lui. Așa că abia așteptam să ajung acasă să repar greșeala. Spre deosebire de seara trecută, acum era multă lumină și gălăgie în casă. Pe mama nu am găsit-o acasă. Nici restul familionului nu era acasă. Am găsit-o doar pe Iolanda, o colegă de serviciu a mamei care făcea ceva curățenie și multă gălăgie. Mi-am dus arătătorul mâinii drepte la gură și i-am spus: "*Șșșș, se odihnește tata să prindă putere*". Iolanda a răspuns direct, sec și scurt, ca un călău care își adoră meseria: "*Tata nu mai e. A murit*". În acel moment un gong asurzitor mi-a răsunat în urechi. Un gust de fier mi-a umplut gura. Vederea s-a transformat în alb-negru după care mi-am pierdut instantaneu toate simțurile. Nu mai am amintiri altele decât cele spuse de cei dragi zeci de ani mai târziu, cu greu, la insistențele mele. Cu asta am intrat direct în colivie. Mi s-a spus că am fugit și că am fost foarte greu de găsit.

A urmat ziua înmormântării, de la care nu am amintiri proprii. În trecutul apropiat am căutat să înțeleg ce s-a întâmplat în zilele acelea și să fac pace cu trecutul pentru a putea ieși din cușca ce nu m-a lăsat să zbor atât de mulți ani. Așa că i-am luat la întrebări pe mama și pe alții care mai trăiesc despre acele momente. Așa am aflat despre ziua următoare. Ziua înmormântării când, potrivit tradiției, fiecare trebuia să vadă mortul, inclusiv eu. Mama mi-a spus că la momentul apropierei de cimitir am fugit din nou. Cel care m-a găsit și m-a alinat a fost Ionică, singurul frate al mamei mele. Avea și el 24 de ani pe atunci, iar în anii care au urmat a umplut prin blândețea lui o mare parte din golul rămas după moartea tatălui. Nu îmi amintesc momentul când m-a găsit și m-a oblojit dar îmi amintesc cum m-a ajutat în primii ani de școală, mi-a cumpărat pantofi, haine și m-a ajutat la teme. Din păcate a fost lovit din plin de o mașină în fața casei la puțini ani după moartea tatălui meu. Nu am putut să respect tradiția de a vedea mortul nici la înmormântarea lui și la nici o alta de atunci și până astăzi.

După moartea tatălui la sfârșit de august, a venit septembrie și nu am mai început școala deși abia așteptam să merg și toate pregătirile necesare erau făcute. Dar moartea tatălui și felul în care unii adulți au gestionat

momentul mi-au cauzat o traumă pe care nu am fost capabil să o procesez. Am intrat în colivia mea pentru că nu am înțeles ce se întâmplă. Nu am știut de ce tata nu mai este deodată și nici ce înseamnă moartea. Nu am știut ce este viața fără cel care mi-a oferit atâta dragoste și experiențe. M-am simțit trist, abandonat și neimportant pentru ceilalți. Deci a fost o traumă pe fondul căreia mama a decis să mai rămân încă un an la grădinița mea de pe strada Venezuela din București. A fost un an în care m-am întrebat de ce nu mai vine tata să mă ia de la grădi. El venea în fiecare zi să mă ia. Vara cu bicicleta, iar iarna cu sania și mă trăgea alergând până acasă. Singurele amintiri proprii din anul în plus la grădiniță care a urmat sunt de fapt tot traume pe care mi le-au cauzat o serie de doctori care au încercat tot felul de aparate pe corpul meu. Din păcate nimeni nu s-a gândit să stea de vorbă cu mine, cu copilul Gabi, să mă întrebe ce am simțit și de ce anume am avut nevoie. Așa se face că m-am ales printre altele cu ochelari de vedere și cu ticuri nervoase.

În consecință, a fost fie decizia mea rațională, sau reacția mea instinctivă să intru în "colivie" și să îmi fabric șablonul în care aveam să trăiesc zeci de ani de aici înainte. Desigur, am intrat în cușcă și cu ceva "ajutor" de la adulții care nu erau altceva decât oglinda societății de atunci și care i-a transformat în călăi. Am intrat într-un șablon care ilustrează un suflet incapabil de a se ierta pe sine, care și-a refuzat pe mai departe dreptul de a fi fericit, plin de regrete și care s-a pedepsit la nesfârșit pentru că l-a lăsat pe tata să moară fără să îi îndeplinească ultima dorință de a-l pupa și îmbrățișa de noapte bună.

Șirul de evenimente din jurul morții tatălui mi-a cauzat trei dintre cele cinci răni majore care trimit pe oricine într-o colivie. Cele trei răni ale mele de la șase ani și pe care încă le tratez sunt abandonul, trădarea și nedreptatea. N-a avut săracul tată nicio vină că s-a îmbolnăvit și a murit. Cum nici Iolanda nu a avut nicio vină că viața a transformat-o într-un călău și nici mama că în zilele acelea de disperare nu a putut mai mult. Experții în psihologie sunt de acord că cei răniți pot ieși din cușcă, dar nu fără mască de protecție. În cazul meu, măștile aferente rănilor suferite au fost cele de dependent, dominator și rigid. Mai devreme sau mai târziu, am primit și celelalte două răni care îmi mai lipseau și de care probabil că prea puțini scapă în viață: respingerea și umilirea, cu măștile lor subsecvente: fugarul și masochistul. Dacă mă uit cu sinceritate la mine, atunci trebuie să recunosc

că încă nu mi-am vindecat rănilile pe deplin, de vreme ce mai afișez sporadic comportamente rele și inutile specifice acestor măști. Câteodată mai fug în lumea mea dacă nu îmi convine ceva. Încă mai am tendințe de a mă victimiza. Trăiesc tristețea și despărțirile foarte intens și vreme îndelungată. Muncesc mult peste măsură și adesea nu îmi ascult nevoile. Mi se întâmplă să mai fac pe deșteptul și să fiu chiar arrogant. Și, rar, dar foarte rar îi umilesc pe cei dragi în fața altora. Urât, foarte urât.

Din păcate, un șablon rămâne un șablon și nu prea este loc în afara lui, nu-i așa? Dacă îți oferi timpul necesar să privești mai atent către tine, atunci s-ar putea să începi să îl vezi fără să realizezi încă de ce ești în el. Pentru început, poți observa care este tiparul de oameni care te atrage. Care sunt experiențele nedorite care ți se repetă, pe care le re trăiești la nesfârșit? Care sunt obiectivele tale de viață, personale și profesionale? Îți amintești când le-ai ales și de ce? Ai încercat să le revaluezi? Cu ce rezultate? De ce? Te-ai gândit vreodată că nu faci tocmai ce te-ar face pe deplin fericit? Că, dacă la un moment dat ai fi ales altfel, atunci viața ta ar fi fost acum mai bună? Că încă nu ți-ai descoperit vocația și nu ți-ai găsit fericirea?

Dacă nu este cazul la tine, atunci cartea asta s-ar putea să fie interesantă doar dacă îți plac știința și scrierile de acțiune cu povești adevărate, unde viața chiar bate filmul. Cartea s-ar putea să fie interesantă și în cazul în care simți și tu că omenirea este pe marginea prăpastiei și că are nevoie de o schimbare. Dacă este cazul, atunci nu te teme. Cei mai mulți suntem în situația asta. Vestea bună e că nu degeaba. Avem nevoie de multe experiențe și din păcate chiar de suferință extremă pentru a ajunge la momentul când șablonul se rupe, lacătul coliviei se sparge și se redeschid toate opțiunile. Unii adună bucățile și reconstruiesc șablonul pentru că poate fi înfricoșător, mai ales la o vârstă mai înaintată, să treci pragul unei porți care te conduce către un pod suspendat. Un pod între doi pineni de munți depărtați de un mare abis încețoșat, fără să știi unde duce ușa de la celălalt capăt și fără să ai certitudinea că podul te va ține. Uff... Misiune imposibilă? Neeee. Să știi că provocările dificile se rezolvă, iar unele ce par imposibile durează un pic mai mult, dar se pot rezolva chiar și acelea.

Nu știu dacă există viață după moarte. Unele religii promit că da, iar știința ne învață că totul este energie care va continua să existe în alte ființe și neființe. Nu putem fi deloc siguri că vom avea a doua șansă, ori mii de șanse, de la o reîncarnare la alta, ca să devenim mai buni, să evoluăm și să

ne bucurăm de cea mai bună versiune a noastră. Așa că ar fi optim să privim această viață ca pe un dar și o unică șansă de a ajunge acolo. Și dacă este adevărat că atunci când o ușă se închide, o alta se deschide, adică viață după moarte, atunci cu atât mai bine pentru că o viață trăită cu însemnătate ne-ar asigura că următoarea viață va fi și mai bună.

Din afară, cei care mă știu mai mult sau mai puțin văd un tip dedicat care se luptă pentru natură și pentru animale și care știe ce vrea și care îi este vocația. Unii mi-au spus chiar că mă admiră. La celălalt capăt, cei ale căror activități ilicite sau distructive le-am deconspirat mă detestă. Unii m-ar dori mort cât mai repede. Am înțeles că un grup de afaceriști pe care i-am deranjat au organizat o recompensă ca în Vestul Sălbatic și au stabilit un preț generos pe capul meu. Dar, așa este viața, nu îi poți mulțumi pe toți. Și cu cât o acțiune pe care o faci este mai de impact, cu atât reacția va fi mai serioasă. Așa că a trebuit să învăț să trăiesc cu efectul de bumerang după ceafă, pe care mi-l încasez de la răufăcători. Voi povesti mai târziu în carte despre asta pentru că este mai puțin relevant acum. Faza este că, în ciuda aparențelor, am trăit și eu însumi într-un șablon după ce am intrat în acea colivie.

Nu tentativele de omor și oasele rupte pe care le-am suferit m-au scos din șablon. Nici ființele dragi pe care le-am pierdut. Din păcate viața în șablon duce mai devreme sau mai târziu la implozie, care poate veni în multe forme. Hai să îi spunem somatizare. La mine nu a bătut la ușă și a venit într-un moment când nu îmi permiteam nici să clilesc pentru că eram într-o anchetă din Ramallah, Palestina și orice ezitare mă putea costa viața. În acea misiune am funcționat pe modul de supraviețuire. Dar curând după aceea, supraviețuirea a devenit altceva decât credeam. O boală fizică foarte dureroasă a decis că este timpul să debuteze și să mă învețe o lecție. Rana morală cauzată de cruzimea inutilă asupra animalelor, pe care o filmam de ani de zile peste tot în jurul lumii, a devenit la Ramallah o rană fizică, sângerândă care m-a oprit din toate activitățile. M-a forțat să stau, să reflectez, să mă analizez critic și să schimb ceva urgent și definitiv dacă îmi doresc cu adevărat să mai trăiesc și să îmi continui misiunea pentru civilizația umană și celelalte animale. Acela a fost momentul când am început o incursiune către sinele meu cel mai întunecat, pentru a mă putea lumina din nou. Am pătruns prin lectură și introspecție haosul și ordinea care stau la baza întregului Univers și a evoluției acestuia. Am căutat să înțeleg lumea vie și cea nevie, precum și relația dintre acestea dincolo de

ceea ce am învățat deja la facultate și la masterat. Am făcut o incursiune în natura umană de la momentul când strămoșii noștri s-au ridicat pe două picioare ca să înțeleg multitudinea care suntem fiecare și bogăția ce o purtăm din generație în generație. Să înțeleg de ce am construit nații și granițe în loc să lucrăm împreună ca o singură civilizație. Să aflu cum și de ce religiile și sistemele politice ne-au făcut atât mari cât mai ales mici. Am simțit că doar pătrunzând tainele acestor domenii prin știință, istorie și analizând propriile povestiri anecdotice de viață voi putea da un nou sens următorului capitol din viața mea, care se arată a fi unul mult mai însemnat decât al unui simplu luptător pentru natură.

Momentul Ramallah a fost bomba cu ceas, momentul când rana morală a devenit boală fizică, un episod pe care îl voi povesti în primul capitol al cărții. Voi împărtăși de asemenea o parte din evenimentele și întâmplările care au confecționat bomba cu ceas, fiecare poveste cu lecția ei. Am certitudinea că dacă ești și tu captiv în șablonul tău și nu te-ai îmbolnăvit încă, atunci ai o șansă să vezi ușa care se va deschide și să treci acel pod către adevăratul tău sine și să îți descoperi darul tău și numai al tău. Nu trebuie să te îmbolnăvești ca să începi o schimbare. Trebuie doar să îți dorești, să fii pregătit atât de momente neplăcute cât și de cel puțin o epifanie, pentru că în timp ce vei explora viața mea, s-ar putea să începi să o aprofundezi pe a ta. Va trebui să pui toate "ingrediente" ca într-un ceainic în care gătești la foc o mare ciorbă pe care trebuie să o amesteci foarte bine cu o mare lingură, ca să iasă cum trebuie. Va fi cu siguranță interesant și aștept să ne întâlnim la celălalt capăt al podului.

Este ușor să fugi, spunându-ți: *"Eu nu sunt în niciun șablon, domnule. Nicio poveste prefabricată aici. Ce ai? Eu îmi trăiesc viața la maxim"*. Îmi doresc să fie așa, dar uneori este exact opusul. Cu cât reacția ta va fi mai puternică la ideea că s-ar putea să fii prins într-o poveste proprie, cu atât șansa să fii este de fapt mai mare, dar nu o certitudine. Nu trebuie să-ți fi murit cineva drag ca să îți schimbe cursul vieții. Există un infinit de motive să se fi întâmplat asta.

Cartea asta este de fapt despre tine, prin mine, pentru o lume mai bună. Despre cine crezi că ești prin alegerile pe care le-ai făcut până acum. Despre cine poți fi dacă faci o pauză să te întorci la momentul când erai altcineva și puteai deveni oricine. Este despre povestea pe care ai ales să o trăiești, bună sau rea, în mod conștient sau inconștient, liber sau captiv, dar care poate că

te ține în propria umbră, fără să știi, fără să bănuiești. Cele mai multe povești sunt fabricate încă din fragedă copilărie, așa cum mi s-a întâmplat și mie. Din păcate, mulți oameni rămân blocați în acea poveste o mare parte din viață sau chiar până la ultima suflare. Ca să fiu mai clar, o să îți dau alte exemple de câțiva oameni minunați care au făcut parte din viața mea.

Darius este un tip frumos, isteț foc și foarte dinamic. Provine dintr-o familie erudită. Părinții lui au divorțat când avea doar câțiva ani și el a rămas cu mama și cu tatăl vitreg. Tatăl lui natural a avut dreptul să petreacă timp împreună, iar Darius l-a așteptat nerăbdător pe holul blocului de fiecare dată când i s-a spus că vine să îl ia. Însă tatăl lui a venit tot mai rar. Zilele care s-au sfârșit cu Darius în lacrimi, întins în holul blocului pentru că tatăl lui nu a mai venit au devenit tot mai multe. Într-o zi când s-a simțit abandonat, a decis că el nu va mai fi niciodată abandonat. Ziua aceea l-a transformat într-un călău care își abandonează prietenii și iubitele rând pe rând. Dar de fapt, cu fiecare abandon pe care l-a provocat, el nu a făcut altceva decât să rămână din nou singur, să re trăiască abandonul, adică șablonul pe care și l-a creat. În carieră are succes și toată lumea îl admiră pentru tenacitatea lui. În anturajul său cel mai apropiat s-a înconjurat mereu de oameni buni, cu inima mare, care îi aminteau de tatăl lui. Cu toate acestea, a făcut tot ce i-a stat în putere să îi rănească pe toți, să îi batjocorească, să îi facă să se simtă mici și neimportanti, inclusiv pe mine. Nu a fost pregătit să își proceseze povestea și am ales să îl părăsesc pentru a mă proteja de toxicitatea lui, deși îl iubesc și îi sunt recunoscător pentru toate lecțiile învățate. Aș fi extrem de fericit și mi-aș revizui alegerea fără ezitare dacă voi simți că este pe drumul cel bun.

Valentina este la fel, o fată isteță și simpatică foc, adusă pe lume într-o familie bună din zona unde am copilărit și eu. Tatăl ei pleca frecvent în delegații și chiar și atunci când lucra doar în oraș, venea târziu acasă. Aparent, în familie domnea armonia și pacea. Dar, într-o bună zi, ea l-a surprins pe tatăl ei cu o altă femeie. În ziua aceea ea a decis că armonia în familie include infidelitatea bărbatului. Am observat-o pe Valentina în anii care au urmat. Din păcate a fost constant atrasă de bărbați ocupați care au înșelat-o, în vreme ce ea a știut asta și aparent a fost împăcată cu situația. S-a mulțumit cu faptul că bărbatul infidel cu care s-a măritat s-a întors mereu acasă.

Ai văzut că nici eu nu am scăpat de propria poveste pe care am decis demult, foarte demult să o trăiesc. În umbra ei am rămas zeci de ani. Din fericire, acea poveste m-a împins să fac ceva util pentru societate. M-a purtat în lupte, adesea crâncene, pentru a salva minunata noastră planetă și ființele care trăiesc pe ea. Am devenit la rândul meu un cavaler nemilos în căutarea luminii. Drumul acesta a fost totuși și un dar care a decurs din povestea pe care am ales-o. Totuși, un dar incomplet, pentru că aceeași poveste epică pe care am ales-o mi-a luat dreptul de a mă împlini pe plan personal, mi-a pus adesea viața pe marginea prăpastiei și la un moment dat chiar m-a îmbolnăvit. Odată cu boala și durerea, a apărut și un glas interior insuportabil de puternic. Am încercat să îl reduc la tăcere ascultând muzică la volumul maxim. Degeaba. Glasul lăuntric a devenit tot mai puternic. Mi-a spus să mă opresc din goana mea nebună de a salva fiecare copac, fiecare animal și să mă salvez acum pe mine. Nu am avut de ales și l-am ascultat, m-a condus înapoi la momentul în care mi-am fabricat povestea și la toate evenimentele care au urmat și au consolidat această poveste. Povestea este plină de întâmplări în care puteam să îmi pierd viața de zeci de ori.

Am fost atât de prins în această vâltoare a salvatorului încât nici nu mi-am luat vreodată timp să realizez că am avut o armată de îngeri păzitori. Altfel nu mi-am putut explica cum de mai sunt în viață după atâtea pericole. Am realizat că cele 9 vieți de pisică s-au epuizat de mult și am conștientizat ce impact are lupta asta neîncetată pentru natură asupra trupului și sufletului meu. Mai mult, am văzut și ce se întâmplă cu cei din jur care cu greu au reușit să facă față ritmului infernal de muncă pe care l-am impus. Asta pentru cei care au rezistat măcar o vreme alături de mine.

Cred că fiecare păstrează undeva, în subconștient, amintirile care au dus la fabricarea poveștii. Chiar și tu. Nu este nevoie să te îmbolnăvești pentru a-ți revizita trecutul, să găsești momentul când ți-ai fabricat povestea pe care încă o trăiești și astăzi. Povestea care se repetă și care îți ține captiv adevăratul sine. Un sine care tânjește să iasă la lumină, să strălucească la maxim așa cum o făceai cândva. Să faci bine celor din jur. Mai știi ce minunat era? Totul era posibil. Totul. Ei bine, află că în spatele fiecărui necaz pe care l-ai avut până acum se ascunde un dar. Da, un dar care trebuie descoperit! Necazurile sunt cele care te-au pregătit să simți nevoia să explorezi, însușești și folosești cel mai mare dar. Darul tău unic. Al tău și numai al tău. Darul care a stat ascuns până acum și care, odată descoperit,

îți va face bine ție și multor altora. Când îl vei găsi, îl vei recunoaște cu ușurință pentru că inima îți va cânta.

Drept exercițiu, te invit să descoperi în întâmplările mele, pas cu pas, calea către povestea ta. Cred că ai toate șansele să lași povestea în urmă și să treci podul către adevăratul tău sine unde darul tău unic așteaptă. E mai ceva decât cel mai tare cadou pe care l-ai primit vreodată sub pomul de Crăciun!

Toate deziluziile și dezamăgirile de la naștere până astăzi nu schimbă cu nimic potențialul tău nelimitat. Dacă nu mă crezi, atunci să știi că este foarte probabil că trăiești într-o poveste pe care ți-ai fabricat-o și care este zona ta de confort, echivalentă cu moartea spirituală.

Se zice că suntem suma tuturor experiențelor personale de viață. Ce acumulăm de la mama, tata și restul familiei, până la prieteni, colegi de școală, de muncă și chiar tot ce vedem la televizor, pe internet sau muzica pe care o ascultăm, filmele și piesele de teatru pe care le vedem. Dar nu suntem doar atât. Analizând puțin mai științific, putem descoperi că purtăm în ADN-ul nostru experiența întregii omeniri, de când a apărut omul pe Pământ. Adică suntem bogați, foarte bogați, chiar și genetic vorbind, având în vedere că avem deja vârsta de 2-3 milioane de ani de când strămoșii noștri s-au ridicat pe două picioare. Am făcut deja înconjurul lumii fără să știm. Știința ne arată că primii oameni au evoluat în Africa. De aici, o parte au plecat spre Orientul Mijlociu și mai departe unii spre Europa și alții spre Asia. În vreme de climă rece, au trecut pe gheață din Asia către America de Nord, iar ultimul continent populat a fost America de Sud. Primii oameni au fost negri, lungi și subțiri, asemănători oamenilor din triburile Maasai de astăzi. Dar pe măsură ce s-au dus spre zonele mai reci, s-au decolorat și au devenit mai scunzi. Practic, la fel ca orice altă specie de plante sau de animale, oamenii se adaptează în decursul unor generații la mediul înconjurător. Faptul că generația noastră a schimbat mediul înconjurător după propriile nevoi este o eroare fatală despre care voi povesti mai târziu.

Mi se pare fascinant că la fiecare nouă generație, omul continuă să se reediteze și că apar trăsături noi, necesare adaptării la mediul în continuă schimbare. Fascinant pentru că, în același timp, omul continuă să își distrugă propriul mediu la care se adaptează din ce în ce mai greu, de parcă gena care activează comportamentul masochist prevalează. Trăsăturile noi,

necesare adaptării la mediu vin de la mama sau de la tata, sunt apoi moștenite de către toți urmașii și sunt în concurență constantă cu cele vechi. Oricum, doar una din cele două trece la urmași. Adică ori de la mama, ori de la tata. Doar întâmplarea determină care din cele două. Probabilitatea ca o nouă trăsătură să treacă la urmași este de 50 la sută. Ca regulă, se produce o rată mai mare de moștenire dacă trăsăturile sunt asociate cu avantajele pentru supraviețuire. Adică este posibil ca asta să se întâmple chiar acum în contextul schimbărilor climatice. Mă opresc aici cu genetica pentru că această carte nu este despre știință, ci despre conștiință. Și în plus nici n-am avut notă bună la genetică, nici la școală, nici la facultate. Am învățat doar atât cât am considerat că voi avea nevoie în carieră.

Ideea este că suntem foarte bogați din naștere. Purtăm în noi experiența, adaptarea și evoluția de peste 3 milioane de ani a bipezilor, acumulând toate trăsăturile necesare unei vieți minunate, de succes, grație miilor de generații dinaintea noastră. Mulțumită evoluției am ajuns să avem un trup sofisticat dotat cu 12 simțuri extraordinare. În plus, fiecare dintre noi are absolut toate trăsăturile pe care un om le poate avea și este capabil de orice. Avem toate fețele, bune și rele. Doar noi decidem când și pe care față a noastră să o arătăm. Tot noi în echipă cu liberul arbitru ne decidem viața.

Când am început să mă descopăr activ, am ales mai multe persoane pe care le-am cunoscut mai de mult sau mai recent să îmi spună trei chestii bune despre mine și trei la care mai am de lucru serios. A fost un exercițiu extraordinar pentru care le sunt recunoscător, deși inițial am fost contrariat de răspunsurile lor, adesea diametral opuse. Îți recomand acest exercițiu și ție. Poate fi incredibil să descoperi că felul în care te vezi tu este altfel decât ești văzut din afară. Și că cei din afară te pot vedea la rândul lor în atât de multe feluri. Unele s-ar putea să îți placă. Altele, nu. Este posibil ca exact ce nu o să îți placă să indice unde ai de lucru cu tine. Uite, așa am descoperit că există Gabi generosul, dar și Gabi chitrosul. Curajosul și fricosul. Hedonistul și altruistul. Leneșul și harnicul (mulți au zis chiar că sunt obsedat de muncă). Modestul și arogantul insuportabil. Agitatul și liniștitul. Seriosul și haiosul. Gabi agresivul și Gabi pașnicul. Dar și extremistul și rezonabilul. Adică câte un pic din fiecare trăsătură care caracterizează omul. Desigur că cei care mi-au dat aceste calificative pot fi subiectivi, dar nu neg că într-o situație sau alta pot fi în toate aceste feluri.